

Chúa Nhật Tuần XXVI - Mùa Thường Niên
(Ed 18:25-28; Pl 2:1-11; Mt 21:28-32)

Lời Chúa trong Chúa Nhật trước mời gọi chúng ta sống quảng đại và đối xử với nhau bằng tình yêu hơn là sự công bình. Hôm nay, lời Chúa trình bày chúng ta hai lối sống trước mệnh lệnh của Thiên Chúa. Trong bài đọc 1, ngôn sứ Êdêkien chỉ ra đường lối của Đức Chúa luôn ngay thẳng vì Ngài không bao giờ thay đổi, chỉ có đường lối con người không ngay thẳng vì con người dễ dàng thay đổi trước hoàn cảnh sống: “Các người nói: ‘Đường lối của Chúa Thượng không ngay thẳng.’ Vậy hỏi nhà Israel, hãy nghe đây: Phải chăng đường lối của Ta không ngay thẳng hay đường lối của các người mới không ngay thẳng?” (Ed 18:25). Những lời này khuyến cáo chúng ta về thái độ chất vấn trước Thiên Chúa. Nhiều lần, chúng ta cũng cho rằng Thiên Chúa bất công. Nhưng Thiên Chúa kiên nhẫn chỉ cho chúng ta thấy rằng mỗi người trong chúng ta đều có khả năng thay đổi để trở nên tốt hơn hoặc xấu hơn. Điều này được diễn tả nơi hình ảnh hai loại người: (1) thay đổi từ tốt thành xấu – “Khi người công chính từ bỏ lẽ công chính của mình và làm điều bất chính mà chết, thì chính vì điều bất chính nó đã làm mà nó phải chết” (Ed 18:26), và (2) thay đổi từ xấu thành tốt – “Còn nếu kẻ gian ác từ bỏ điều dữ nó đã làm, mà thi hành điều chính trực công minh, thì nó sẽ cứu được mạng sống mình. Nó đã thấy và từ bỏ mọi tội phản nghịch nó phạm, thì chắc chắn nó sẽ sống, nó không phải chết” (Ed 18:27-28). Hình ảnh này chúng ta sẽ tìm thấy trong bài Tin Mừng hôm nay nơi hình ảnh của hai anh em.

Thánh Phaolô trong bài đọc 2 trình bày cho các tín hữu Philipphê về “bài ca tự hạ” của Đức Kitô. Chỉ nơi Đức Kitô mà tất cả chúng ta được nên một lòng một ý: “Thưa anh em, nếu quả thật sự liên kết với Đức Kitô đem lại cho chúng ta một niềm an ủi, nếu tình bác ái khích lệ chúng ta, nếu chúng ta được hiệp thông trong Thần Khí, nếu chúng ta sống thân tình và biết cảm thương nhau, thì xin anh em hãy làm cho niềm vui của tôi được trọn vẹn, là hãy có cùng một cảm nghĩ, cùng một lòng mến, cùng một tâm hồn, cùng một ý hướng như nhau” (Pl 2:1-2). Khi nên một trong Đức Kitô, chúng ta sẽ không đem lòng ganh tị hay tìm kiếm hư danh, nhưng lấy lòng khiêm nhường để đối đãi với người khác, để không tìm lợi ích cho riêng mình, nhưng tìm lợi ích cho anh chị em mình (x. Pl 2:3-4). Nói tóm lại, Thánh Phaolô mời gọi các tín hữu Philipphê và mỗi người chúng ta “hãy có những tâm tình như chính Đức Kitô Giêsu” (Pl 3:5). Tâm tình đó là tâm tình khiêm nhường, tự hạ, và “vâng lời cho đến nỗi bằng lòng chịu chết trên cây thập tự” (Pl 3:8). Chính sự khiêm nhường tự hạ đã mang lại cho Đức Kitô vinh quang vượt trên muôn ngàn danh hiệu. Hình ảnh này nhắc nhở chúng ta về việc không đi tìm vinh quang cho chính mình, không tự tôn mình lên, nhưng bước đi khiêm nhường trước mặt Thiên Chúa để đến thời đến buổi sẽ được Thiên Chúa tôn vinh.

Trong bài Tin Mừng hôm nay, Chúa Giêsu sử dụng dụ ngôn về hai người con để giảng dạy cho các thượng tế và kỳ mục trong dân về việc thi hành thánh ý Thiên Chúa. Đây là dụ ngôn đầu tiên trong ba dụ ngôn của Chúa Giêsu về phán xét [dụ ngôn hai người con, dụ ngôn vườn nho và tá điền, dụ ngôn tiệc cưới], là sản phẩm của chính sự biên soạn của thánh sử. Cả ba dụ ngôn đều có chung một thính giả, đó là các thượng tế và kỳ mục. Dụ ngôn hôm nay công bố lối làm của họ. Thánh Mátthêu sử dụng hình ảnh truyền thống trong Kinh Thánh về hai anh em để truyền tải sứ điệp của mình. Như chúng ta biết, trong

hai người con, một người được đón nhận và một người bị loại ra [Cain-Abel, Esau-Giacóp, v.v.]. Hình ảnh vườn nho trong bài Tin Mừng tuần trước được sử dụng. Tuy nhiên, những người được mời gọi vào làm trong vườn nho không phải là những người bên ngoài được thuê vào làm để nhận tiền công, nhưng là con cái trong nhà. Đề tài chuyển từ thái độ của ông chủ sang thái độ của những người được mời gọi vào làm trong vườn nho. Thái độ quan trọng duy nhất là vâng phục thi hành ý muốn của chủ vườn nho. Chi tiết đầu tiên chúng ta cần lưu ý là hình ảnh hai người con: Hai người con là ai? Sự phân biệt ở đây không phải là giữa người Do Thái và dân ngoại, nhưng giữa hai loại người Do Thái, những người lãnh đạo không có đức tin và những người bị loại trừ ra ngoài lề xã hội nhưng đáp lại sứ điệp của Chúa Giêsu với lòng tin (câu 31), giữa dân Israel chân thật và giả dối. Tuy nhiên, nhìn từ bối cảnh Tin Mừng, những người ngoại giáo trở lại cũng được bao gồm trong những tội nhân đặt niềm tin vào Chúa Giêsu. Trong hình ảnh hai người con [hai loại người Do Thái], chúng ta thuộc loại nào? Và Chúa Giêsu muốn dạy chúng ta điều gì?

Người con thứ nhất: “Ông ta đến nói với người thứ nhất: ‘Này con, hôm nay con hãy đi làm vườn nho.’ Nó đáp: ‘Con không muốn!’ Nhưng sau đó, nó hối hận, nên lại đi” (Mt 21:28-29). Nơi người con thứ nhất, chúng ta thấy có sự biến đổi nội tâm hay đúng hơn là sám hối sau khi nhận ra mình đã làm người cha của mình buồn với sự bất tuân. Đối với Thánh Máttêu, trung thành với đức tin luôn luôn là thử thách cuối cùng. Hình ảnh người con thứ nhất dạy chúng ta đừng vội xét đoán anh chị em mình. Có thể lúc này họ sống thế này hay hành động như thế kia vì họ đang trải qua những khó khăn mà chúng ta không biết. Mọi sự phải để đến cuối cùng mới biết, nên đừng vội xét đoán người khác dựa trên vẻ bề ngoài.

Người con thứ hai: “Ông đến gặp người thứ hai, và cũng bảo như vậy. Nó đáp: ‘Thưa ngài, con đây!’ nhưng rồi lại không đi” (Mt 21:30). Người con thứ hai hoàn toàn ngược với người con thứ nhất, bề ngoài hoàn toàn tỏ ra vâng phục người cha, nhưng bên trong lại không có sự biến đổi, không có sự hoán cải. Nói cách khác, người con thứ hai đặt quan trọng ở vẻ bề ngoài hơn là sự vâng phục bên trong. Hình ảnh người con thứ hai khuyến cáo chúng ta về lối sống giả tạo của mình. Nhiều lần, chúng ta cũng tỏ thái độ “bằng mặt chứ không bằng lòng” với anh chị em mình. Đáng buồn hơn là nhiều lần chúng ta cũng chỉ quan tâm đến vẻ bề ngoài trong đời sống tương quan với Chúa, chứ không có sự biến đổi bên trong nào.

Nơi hình ảnh hai người con, vấn đề được đặt ra là: “Trong hai người con đó, ai đã thi hành ý muốn của người cha?” (Mt 21:31). Những lời này chỉ cho chúng ta thấy rằng thi hành ý muốn của người cha [hay của Thiên Chúa] là điều quan trọng nhất và điều này hệ tại ở sự biến đổi nội tâm hay thái độ sám hối. Các kinh sự và kỳ mục cho biết người con thứ nhất là người thi hành ý muốn của người cha – là người phạm lỗi, nhận ra lỗi phạm của mình, biến đổi [sám hối] và làm theo điều người cha mời gọi. Chi tiết này chỉ rõ sự thánh thiện hay tiêu chuẩn để biết một người thi hành ý Thiên Chúa là nhận ra lỗi phạm của mình, sám hối và thi hành điều Thiên Chúa mời gọi chứ không hệ tại “sự vâng phục” trên môi miệng, hay vẻ bề ngoài chỉ được diễn tả bên ngoài.

Bài Tin Mừng kết thúc với bài học được rút ra sau: “Tôi bảo thật các ông: những người thu thuế và những cô gái điếm vào Nước Thiên Chúa trước các ông. Vì ông Gioan đã đến chỉ đường công chính cho các ông, mà các ông không tin ông ấy; còn những người thu thuế và những cô gái điếm lại tin. Phần các ông, khi đã thấy vậy rồi, các ông vẫn không chịu hối hận mà tin ông ấy” (Mt 21:31-32). Như chúng ta biết, những người thu thuế và những

người gái điếm là một phần của những người Do Thái, nhưng họ bị xem là những người vô tri và tội lỗi. Sự đối nghịch đầy kinh ngạc ở đây là những người bị xem là tội lỗi lại là những người vào Nước Trời trước những người xem mình là công chính. Đây chính là trung tâm điểm của Tin Mừng: Chúa Giêsu đến để kêu gọi những người tội lỗi, biết mở

lòng trước sứ điệp Tin Mừng, hơn là những người cho mình là công chính không tỏ lòng sám hối. Cũng nhiều lần trong cuộc sống, chúng ta cũng xem mình là những người công chính hơn anh chị em khác. Chúng ta cho rằng người khác mới cần sám hối chứ không phải chúng ta. Lời Chúa hôm nay mời gọi chúng ta biết sống khiêm nhường và không xét đoán anh chị em mình.